

2.6 Työllistäminen

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2023

Vaalan kunnan työllisyyspalvelujen tehtävänä on toteuttaa työllisyyttä edistäviä toimintoja. Tavoitteena on parantaa työllisyydenhoidon palvelujen vaikuttavuutta, saada kustannussäästöjä kunnan taloudelle työttömyydestä aiheutuviin kustannuksiin sekä vaikuttaa positiivisesti työttömän inhimilliseen tilanteeseen. Työtä tehdään kuntalaislähtöisesti ja palveluja suunnitellaan yksilön toiveet, tavoitteet ja kokonaistilanne huomioiden.

Työmarkkinatuen kuntaosuutta varten on budjetoitu 55.000 euroa. Jotta tähän tavoitteeseen päästään, edellyttää tämä tehokkaita työllistämisen toimenpiteitä. Työllistämisen kuntalisä on 300 euroa kuukaudessa yhtä palkkatuella työllistettyä työntöntä kohden, koskee myös yrityksiä ja säätiöitä. Yhdistykset ja säätiöt saavat työllistämisen kuntalisää 200 euroa ja 100 palkan nostamiseen.

Työllistämismäärärahat on jaettu taloudellisen vastuun korostamiseksi. Hallinto-osaston työllistäminen koostuu yleishallinnon työllistamisestä, seinättömän työpajan toiminnasta ja VERTY-hankkeesta (hanke päättyy 31.3.23, mikäli jatkoaikaa saadaan, niin hanke päättyy 30.6.23). Lisäksi työllistämispalveluihin kuuluu Työtä hyvässä seurassa -hanke (hanke päättyy 31.1.23), jossa Vaalan kunta on osatoteuttajana.

Kuntouttava työtoiminta siirtyy osana sote-uudistusta hyvinvointialueen järjestämis-vastuulle. Ne tehtävät, jotka nykyisessä kuntouttavassa työtoimintaa koskevassa laissa ovat kunnan vastuulla, ovat 1.1.2023 lukien hyvinvointialueen vastuulla. Aktivointisuunnitelman tulee jatkossa laatimaan TE-toimisto ja hyvinvointialue.

TE-palvelut 2024 -uudistus on käynnissä ja se tähtää siihen, että Te-palvelut siirtyvät kuntien vastuulle. Kuntien olisi jatkossakin mahdollisuus saada palkkatukea työllistämiseen samoilla ehdoilla kuin muidenkin työnantajien. Palkkatuen käytön kehitystä seurattaisiin erityisesti alueellisissa yhteistyö- ja arviointikeskusteluissa. Hallituksen esitys etenee seuraavaksi laintarkastukseen ja se on tarkoitus antaa eduskunnalle syksyllä 2022. Esitysluonnoksessa järjestämisvastuun kriteerinä on 20 000 henkilön työvoimapohja; kuntien tulee tarvittaessa luoda yhteinen työllisyysalue muiden kuntien kanssa, jotta kriteeri täyttyisi. Yhteistoiminta-alueiden tulisi olla työmarkkinoiden ja työssäkäynnin kannalta toimivia alueita. Lisäksi yhteistoiminta-alueen muodostavien kuntien tulisi olla maantieteellisessä yhteydessä toisiinsa. Kunnille palveluiden järjestämisvastuu siirtyisi 1. tammikuuta 2025.

Vuoden 2022 osalta voidaan todeta, että kunnan työttömyysprosentti on edennyt aiempaa parempaan suuntaan. Työttömien työnhakijoiden määrä on vaihdellut 116-145 henkilön välillä. Vuoden 2023 talousarviovuoden tavoitteena on saada koko vuoden työttömien työnhakijoiden määrän keskiarvoa laskettua. Lisäksi vuonna 2023 tavoitteena on työllistämisen kuntalisän aiempaa suurempi hyödyntäminen yritysten osalta.

VERTY – Vertaistukea, työllisyyden ja hyvinvoinnin edistämistä –yhdessä! –hanke on saanut rahoituksen Pohjois-Pohjanmaan ely-keskukselta ajalle 1.5.2020-31.3.2023. Hankkeelle haetaan jatkoa 30.6.2022 saakka, koska myönnettyä rahoitusta on käyttämättä. Hanke on ESR-rahoitteinen hanke, joka on suunnattu työttömille ja työttömyysuhan alla oleville vaalalaisille. Hankkeen toimintalinja on 5: Sosiaalinen

osallisuus ja köyhyiden torjunta sekä erityistavoite 10.1: Työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn parantaminen.

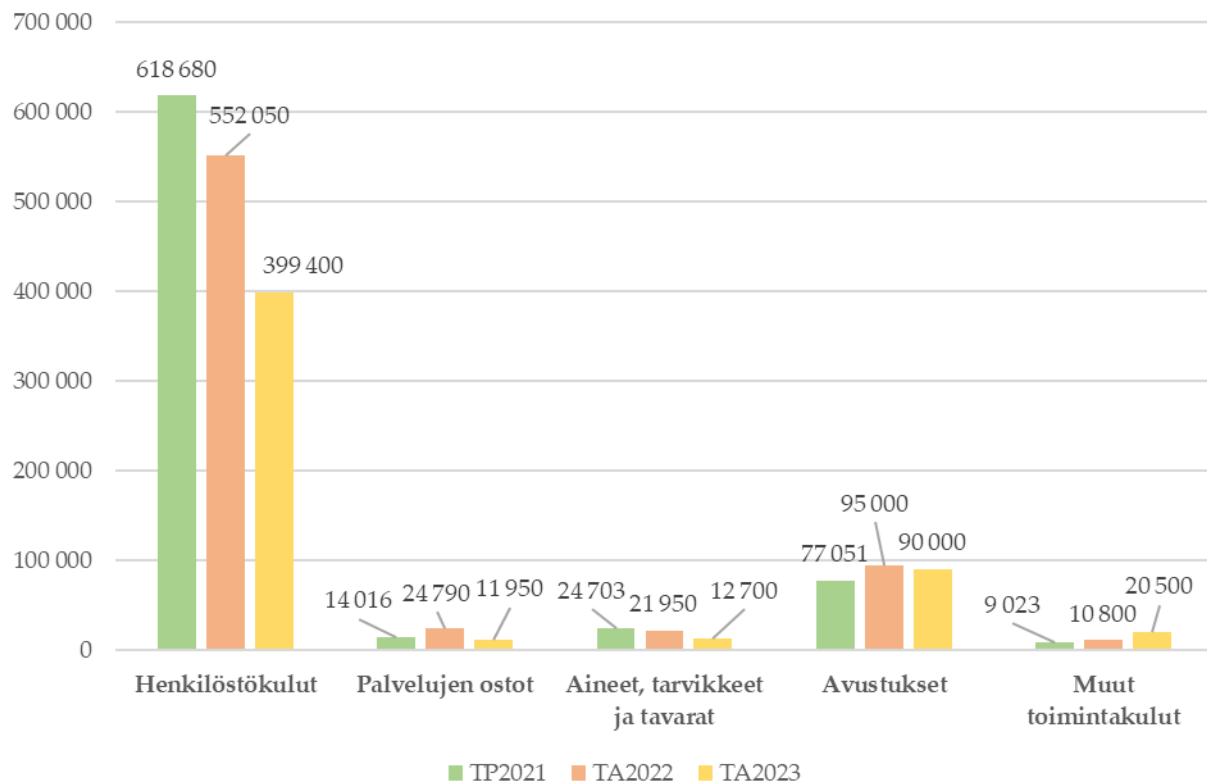
Hankkeen kokonaisbudjetti 3 vuodelle on 317 000 €, josta henkilöstökuluihin on varattu 246 000 €. Kokonaiskustannuksista Ely-keskuksen avustusta saadaan 80 % ja kunnan omarahoitusosuus on 20 %. VERTY-hankkeen rahoitusta on jäljellä vuodelle 2023 yhteensä noin 47 000 €, josta henkilöstökuluja on noin 36 000 €. Kunnan omavastuuosuudeksi vuonna 2023 jää noin 9500 €.

Hankkeen päätavoitteena on ollut työttömien kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ja työelämävalmiuksien parantaminen. Asiakkaiden arjen hallintaa ja itsetuntoa on kohennettu erilaisin Green ja Blue care -menetelmin sekä osaamista vahvistamalla. Asiakkaat ovat saaneet monia uusia kokemuksia sekä vertaistukea, mikä on parantanut heidän psykososiaalisia valmiuksiaan. Keittiötoiminnan syventäminen yhdistettynä luontohyvinvointiin on kohentanut heidän sekä fyysisiä että psyykkisiä valmiuksiaan palata työelämään. Hankkeen aikana on koulutettu 6 kehittäjäasiakasta, joita kunta ja kuntayhtymä voivat käyttää asiantuntijoina palveluja kehittäessään. Hankesuunnitelman mukainen löytävän työn malli on kehitetty Verty-hankkeessa. Työttömän palvelukokonaisuuden kokoaminen helposti saavutettavaksi kokonaisuudeksi kunnan nettisivuille on toteutettu hankkeen aikana.

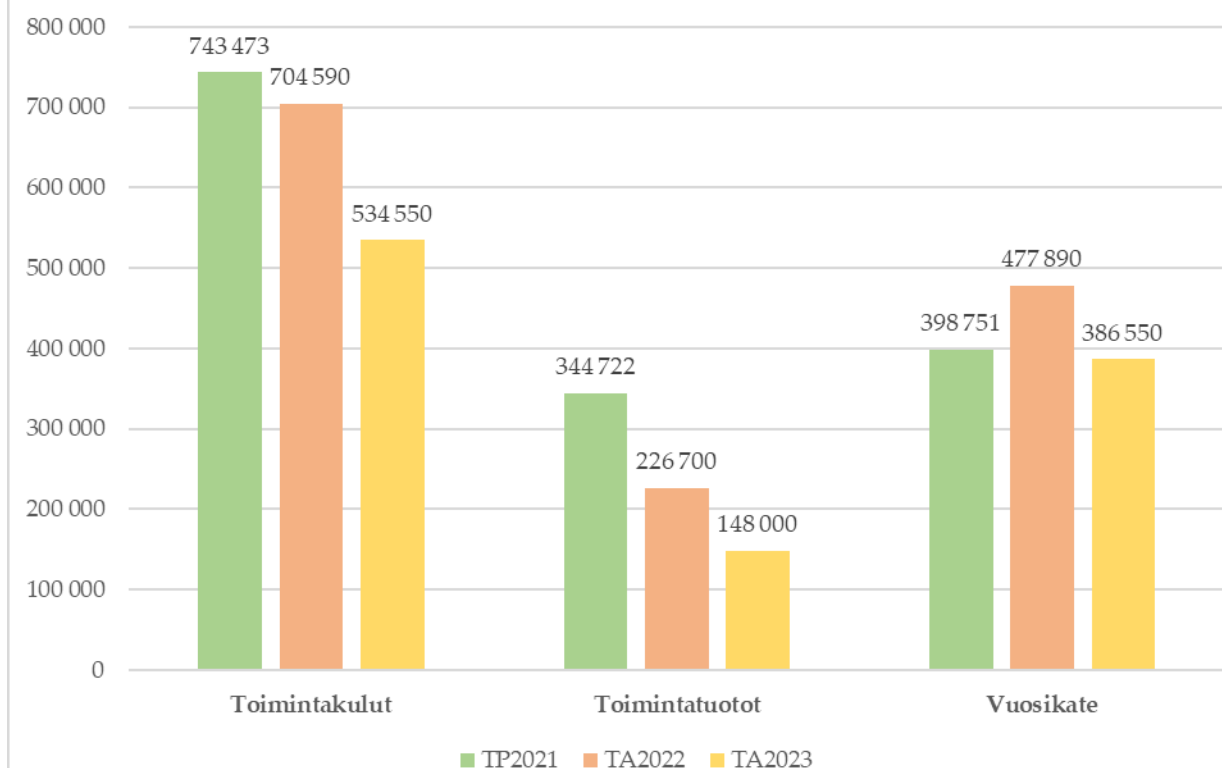
Hankkeen tavoitteena on saavuttaa 3 vuoden aikana 60 työtöntä sekä 10 työelämän ulkopuolella olevaa asiakasta. Koronarajoitusten vuoksi tavoitteesta ollaan hieman jäljessä. Lokakuuhun 2022 mennessä hankkeeseen on liittynyt 45 asiakasta, joista 18 on jo omien tavoitteidensa mukaisesti poistunut hankkeesta. Yleisimmät syyt hankkeesta lähtemiselle ovat olleet työllistyminen, opiskelut ja paikkakunnalta muutto.

Vuonna 2023 Verty-hankkeessa varmistetaan tavoitteiden toteutuminen niiltä osin, jotka ovat vielä kesken. Suurin osa asiakkaista on kokenut hankkeen toiminnan vahvistaneen arjen hallintaansa sekä lisänneen hyvinvointia. Hankkeen loppuaikana valmistellaan asiakkaita hankkeen loppumiseen varsinkin, jos uutta työllisyyden edistämiseen tähtäävän hankkeen rahoitusta ei saada. Asiakkailta tulee olla tietona, mistä hakevat apua, vertaistukea ja mielekästä tekemistä arkeensa. Alkuvuoden aikana selvitetään työttömien yhdistyksen tilanne ja mahdollisuudet aloittaa toiminta uudelleen.

Työllistäminen, toimintakulut

Työllistäminen, kulut ja tuotot

	TP2021	TA2022	TP2023	Muutos% TP2021- TA2022	Muutos% TA2022- TA2023
TOIMINTATUOTOT	344 722 €	226 700 €	148 000 €	-34,24 %	-78 700 €
TOIMINTAKULUT	-743 473 €	-704 590 €	-534 550 €	-5,23 %	170 040 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-398 752 €	-477 890 €	-386 550 €	19,85 %	91 340 €

Toiminnan tavoitteet:

Tavoite 2030:

Virkeä, ennakkoluuloton ja uudenlainen yrittäjäys tuottaa innovatiivisia palveluita ja tuotteita paitsi paikallisyhteisöllemme, myös muualle maailmaan. Kunta mahdollistaa, auttaa, opastaa ja kulkee vierellä.

Valtuustokauden kärkihanke:

Työllisyyden systemaattisen edistämisen hanke

Toimenpide 2023:	Haetaan työllistymisen edistävään liittyvää hanketta vuoden 2022 aikana ja tavoitteena on saada hankkeesta myönteinen päätös vuoden 2023 ensimmäisen vuosikolmanneksen aikana.
Vastuutahot:	Hallintojohtaja, työllistämiskoordinaattori, hankekehittäjä ja hyvinvointijohtaja.
Arviointimittarit:	Hyväksytty hanke.
Tavoite 2030:	Virkeä, ennakkoluuloton ja uudenlainen yrittäjyys tuottaa innovatiivisia palveluita ja tuotteita paitsi paikallisyhteisöllemme, myös muualle maailmaan. Kunta mahdollistaa, auttaa, opastaa ja kulkee vierellä.
Toimenpide 2023:	Vuoden 2023 työttömien työnhakijoiden määrän keskiarvon lasku.
Vastuutahot:	Työllistämiskoordinaattori, hallintojohtaja ja elinkeinopäällikkö.
Arviointimittarit:	Vuoden keskimääräinen työttömien työnhakijoiden määrä.